

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/4880,Spotkanie-filmowe-Klubu-Historycznego-im-gen-Stefana-Roweckiego-o-Grota-Warszawa-7.html>
04.04.2026, 19:32

Spotkanie filmowe Klubu Historycznego im. gen. Stefana Roweckiego „Grota” – Warszawa, 7 czerwca 2010

07.06.2010

W dniu 7 czerwca (poniedziałek) 2010 r. o godz. 16.00 w Centrum Edukacyjnym Instytutu Pamięci Narodowej Przystanek Historia przy ul. Marszałkowskiej 21/25 w Warszawie odbędzie się spotkanie filmowe Klubu Historycznego im. gen. Stefana Roweckiego „Grota” w Warszawie.

Wyświetlony zostanie film „Amerykanin w PRL” (42 min) w reż. Piotra Morawskiego i Ryszarda Kaczyńskiego o wizycie Roberta Kennedy’ego w Polsce w czerwcu 1964 roku.

Spotkanie poprowadzi dr hab. Jacek Sawicki.

„Amerykanin w PRL”

reż. Piotr Morawski, Ryszard Kaczyński

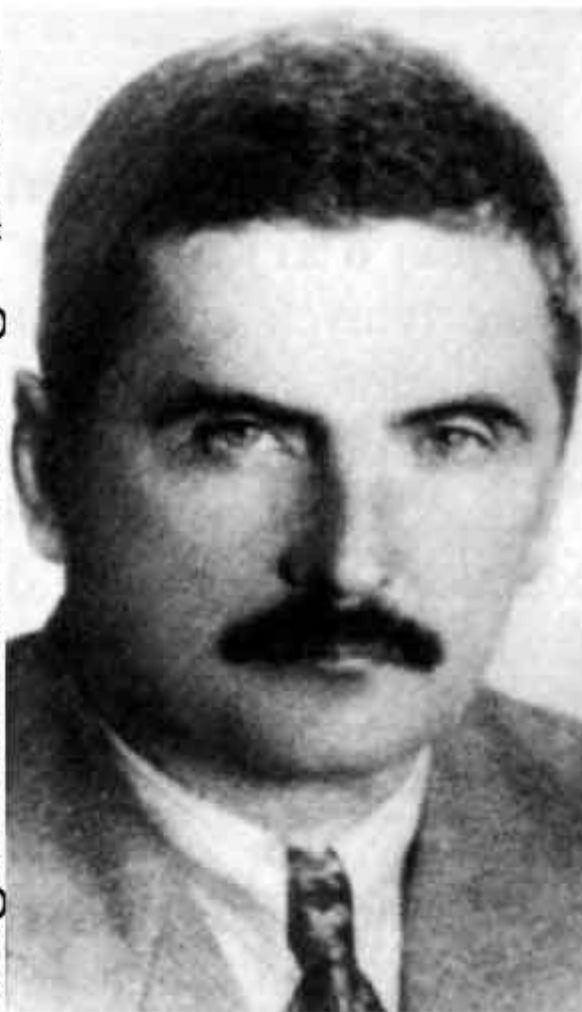
27 czerwca 1964 r. do Polski przybył z pięciodniową wizytą Robert Kennedy, brat zamordowanego 7 miesięcy wcześniej prezydenta Johna Kennedy’ego, ówczesny prokurator generalny i minister sprawiedliwości w amerykańskim rządzie. Towarzyszyła mu żona oraz trójka dzieci, a wizyta miała charakter prywatny: Amerykanie chcieli tu odwiedzić swoich polskich krewnych z rodziny Radziwiłłów, z którymi się spowinowacili poprzez małżeństwo siostry Jacqueline Kennedy, Lee, z księciem Stanisławem Radziwiłłem. Trudno jednak było mówić o prywatności w sytuacji, gdy amerykańscy goście, gdziekolwiek się pojawili, wywoływali euforię Polaków witających ich entuzjastycznie, wiwatujących na ich cześć. Piękni, elegancy, błyskający nieskazitelnie białymi zębami, swobodni w zachowaniu uosabiali marzenia naszych rodaków o lepszym życiu na Zachodzie. Rodzina Kennedych była mile zaskoczona takim przyjęciem, zwłaszcza że Polska była pierwszym krajem komunistycznym, jaki odwiedzali. Nie kryli podziwu dla Polaków żyjących w trudnych warunkach, dobrze się wśród nich czuli. Dlatego też chętnie wchodzili w tłum, rozdawali uśmiechy, uściski rąk, a nawet zdjęcia prezydenckiego brata, przyjmowali kwiaty i wręczane im karteczki lub listy. Ochrona Roberta Kennedy’ego starała się nie rzucić w oczy, aby nie zakłócać tych bezpośrednich relacji. Wizyta obfitowała też w nieoczekiwane sytuacje. W Warszawie Amerykanie odwiedzili m. in. restaurację „Krokodyl”, gdzie akurat odbywało się wesele i stali się, oczywiście, jego główną atrakcją. Byli też w katedrze św. Jana, spotkali się z pracownikami ambasady USA i władzami Uniwersytetu Warszawskiego, złożyli kwiaty pod pomnikiem Bohaterów Getta, odwiedzili małych pacjentów jednego ze szpitali dziecięcych i bawili się w klubie studenckim Stodoła. Kolejne dni spędzili w Krakowie i na Jasnej Górze, gdzie spotkali się z kardynałem Stefanem Wyszyńskim, by na koniec znów powrócić do Warszawy. Każdy ich krok obserwowali etatowi pracownicy służby bezpieczeństwa i zmobilizowani specjalnie na tę okazję bardzo liczni, wmieszani w tłum tajni współpracownicy. Robili zdjęcia, sporządzali notatki i sprawozdania. Nikt, kto ucisnął rękę Robertowi Kennedy’emu, wręczył mu kwiaty czy, co gorsza, jakiś list, nie pozostał niezauważony. Szybko identyfikowano zuchwalca i niebawem odczuwał na własnej skórze przykre skutki swojego tylko z pozoru niewinnego gestu. Uścisk dłoni Kennedy’ego

czy złożona na ręce znakomitego gościa prośba o pomoc finansową, możliwość wyjazdu do Ameryki lub zagraniczne leczenie, mogła kosztować utratę pracy, wyrzucenie z uczelni czy odrzucenie podania o mieszkanie. Stawała się też często pretekstem do szantażowania delikwenta, którego zmuszano np. do zostania tajnym współpracownikiem. Szczególnie surowo obchodzono się z osobami mundurowymi, które poważyły się na taki gest. W reportażu znalazły się wypowiedzi ludzi, którzy byli świadkami tamtej pamiętnej wizyty, a nawet chwilowymi bohaterami wydarzeń. Do dziś pamiętają tamte dni, mają zdjęcia z Robertem Kennedym, ale też doświadczyli z tego powodu zainteresowania służb specjalnych. Ich wypowiedzi są bogato ilustrowane archiwalnymi materiałami filmowymi, fragmentami szyfrogramów i notatek urzędników tajnych służb oraz T W.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

KLUB HISTORYCZNY
im. gen. Stefana Roweckiego - „Grota”

WARSZAWA